

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Centrum voor Volwassenen- onderwijs DTL
Herentals te HERENTALS**

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 30271

Instelling Centrum voor Volwassenen- onderwijs DTL Herentals

Directeur Hugo VAN GRIEKEN

Adres Kerkstraat 38 - 2200 HERENTALS

Telefoon 014-23.23.70

Fax 014-22.11.43

E-mail info@dtl.be

Website www.dtl.be

Bestuur van de instelling Decanale Technische Leergangen VZW

Adres Kerkstraat 38 - 2200 HERENTALS

Dagen van het opvolgingsbezoek 28-03-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 28-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 26-04-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Heidi DE NIEL

Teamleden Erwin HUYBREGHTS, Els VAN RAEMDONCK, David VROMANT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Residentieel Elektrotechnisch Installateur.....	5
3.2 Nederlands tweede taal - richtgraad 1, Nederlands tweede taal - richtgraad 2.....	7
3.3 Informatica: toepassingssoftware.....	10
3.4 Duits richtgraad 1.....	11
3.5 Frans richtgraad 1, Frans richtgraad 2	13
3.6 Italiaans richtgraad 1.....	14
3.7 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	15
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van het centrum door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als het centrum bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die het centrum karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van het centrum
- proces: initiatieven die het centrum neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die het centrum met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 25-11-2013 tot 02-12-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 02-12-2016 moet het centrum kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate het centrum daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Mechanica - elektriciteit

Residentieel Elektrotechnisch Installateur

Nederlands tweede taal

Nederlands tweede taal - richtgraad 1

Nederlands tweede taal - richtgraad 2

Informatie- en communicatietechnologie

Informatica: toepassingssoftware

Talen richtgraad 1 en 2

Duits richtgraad 1

Frans richtgraad 1

Frans richtgraad 2

Italiaans richtgraad 1

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Residentieel Elektrotechnisch Installateur

Voldoet

De tekorten vastgesteld tijdens de doorlichting zijn voldoende weggewerkt. De leerplanrealisatie voldoet. De evaluatiepraktijk is voldoende transparant en objectief.

Outputgegevens	Hoewel de meeste leerplandoelstellingen van de verschillende modules werden aangeboden en in voldoende mate gerealiseerd, ontbrak de samenhang. De vakgroep kon niet aantonen welke vakcompetenties iedere cursist bereikt had.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Leerloopbaan</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Tevredenheid</i>	De leerplandoelstellingen komen nu planmatig en in samenhang aan bod. De vakgroep heeft een voldoende zicht op de ontwikkeling van de vakcompetenties door de cursisten.
Onderwijsaanbod	Tijdens de doorlichting bleek dat de afwezigheid van een doelmatige planning een negatieve impact op het onderwijsaanbod had. Zo kwamen bepaalde leerinhouden meermaals diepgaand aan bod en andere te oppervlakkig of niet. Sommige leerstofplanningen stemden qua chronologie niet overeen met de gegeven inhouden tijdens de lessen. Tevens bleek dat er in de projecten waarin de leraren de leerplandoelstellingen vertaalden, onvoldoende aandacht was voor de integratie tussen de praktische vaardigheden en de theoretische kennis.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De school werkt sinds het schooljaar 2015-2016 met het nieuwe leerplan. De vakgroep hanteert een systematiek waarbij ze de leerinhouden uit het vorige leerplan combineert met de leerplandoelstellingen van het nieuwe leerplan om de aanpak voldoende concreet te maken. De leraren maken afspraken over de behandeling van de leerinhouden en de diepgang ervan. Ze registeren dit in een overzichtelijk werkblad, wat hun doel- en planmatige aanpak illustreert. Het onderwijsaanbod bestaat uit een combinatie van theoretische kennis en vaardigheidsontwikkeling. In hun projectmatige aanpak integreren de leraren de praktische vaardigheden en de theoretische kennis. Zo zorgen ze ervoor dat het onderwijsaanbod volledig, evenwichtig en samenhangend is. Er worden geen problemen meer vastgesteld omtrent de chronologie van de gegeven inhouden tijdens de lessen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De samenwerking tussen het centrum en de school die de lokalen ter beschikking stelde, verliep moeilijk en de beschikbare leermiddelen en het didactisch materiaal konden niet altijd efficiënt ingezet worden. Dit gaf aanleiding tot aanpassingen in het onderwijsaanbod. De leslokalen vormden geen uitnodigende leeromgeving. Het ontbreken van afdekkingen voor de TL-armaturen kon leiden tot gevaarlijke toestanden.
	De vakgroep geeft aan dat de samenwerking met de school die de lokalen ter beschikking stelt, nu vlot verloopt. Ze geeft aan de leermiddelen en het didactisch materiaal efficiënt te kunnen inzetten. De leraren beschikken over meer opslagruimte dan voorheen, wat de efficiëntie verder verhoogt.
	Het centrum organiseert de lessen nu in een aantrekkelijk ingericht lokaal. Het centrum beheerst de veiligheidsrisico's in de werkplaats afdoende.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De evaluatiepraktijk was onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De aandacht voor de evaluatie van de sleutelvaardigheden voldeed eveneens niet. Ook ontbrak een gelijkgerichte aanpak tussen de leraren. Niettegenstaande de klemtoon van het leerplan op de praktische vaardigheden lag, kenden de leraren een vrij groot gewicht toe aan de ondersteunende theoretische kennis. Ze bevroegen sommige praktische vaardigheden theoretisch. Doordat bij de procesevaluatie de criteria eerder vaag waren, voldeed die evaluatie niet aan de transparantie- en kwaliteitscriteria. Zelfevaluatie had nog geen ingang gevonden, waardoor de einddoelstelling dat de cursist door zelfevaluatie zijn eigen handelen leert bijsturen om te komen tot kwaliteitsverbetering slechts beperkt merkbaar was in de evaluatiepraktijk.
	Uit de opvolging blijkt dat de evaluaties goed afgestemd zijn op het leerplan. Af en toe komen onduidelijke en dubbelzinnige vragen voor, maar over het algemeen voldoen de evaluaties aan het validiteitscriterium. Ook de transparantie voldoet. Op sommige theoretische evaluaties ontbreekt de puntenverdeling per vraag evenwel, wat een aandachtspunt is. De vakgroep werkte het onevenwicht in het puntengewicht van de ondersteunende theoretische kennis weg. In haar nieuwe werkwijze legt ze de klemtoon op procesevaluatie met als doel maximaal vakspecifieke competenties en vaardigheden te ontwikkelen. Sommige leraren experimenteren met zelfevaluatie, gebaseerd op criteria. Op deze manier leren de cursisten hun eigen handelen bijsturen om te komen tot kwaliteitsverbetering.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vrijstellingsproeven voor de basismodules waren niet valide. Dit leidde ertoe dat praktisch alle cursisten in de basismodules startten, hoewel ze al over een aantal competenties beschikten. De vakgroep hanteert een nieuwe vragenlijst. Hiermee peilt ze naar een kennis- en inzichtsniveau dat bij de module Basis elektriciteit hoort. Cursisten die in de tweede graad van het secundair onderwijs geslaagd zijn voor richtingen waarin residentiële elektriciteit aan bod komt, krijgen vrijstelling voor de modules Basis elektriciteit en Basisschakelingen.

Deskundigheidsbevordering Formele overlegmomenten vonden maar sporadisch plaats en waren vooral gericht op het organisatorische aspect. Agogisch-didactische thema's kwamen slechts zelden aan bod. In de vakverslagen was weinig terug te vinden van de nascholingen die de leraren aangaven te volgen. Ook eventuele multiplicatie van of feedback over de gevolgte nascholingen kwam niet aan bod.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep komt regelmatig formeel samen. Ze overleggen minstens viermaal per jaar over zowel organisatorische als agogisch-didactische onderwerpen. De verslagen van de vakgroepwerking zijn informatief. Ze handelen ook over de inhouden van nascholingen die de leraren volgen. Via de digitale leeromgeving verspreiden de leraren de inhouden ervan.

3.2 Nederlands tweede taal - richtgraad 1, Nederlands tweede taal - richtgraad 2

Voldoet

De tekorten die tijdens de doorlichting van 2013 werden vastgesteld, zijn weggewerkt. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het centrum realiseert met de cursisten in voldoende mate de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang*

Tijdens de doorlichting stelde de onderwijsinspectie vast dat vormcorrectheid en ondersteunende kennis een te groot aandeel in het aanbod kregen en te expliciet werden ingeoeft. Het aanvullend materiaal was niet altijd in overeenstemming met het verwachte beheersingsniveau. Er werd nog te vaak uitgegaan van het aanbieden van leerstof en te weinig van de taakgerichte benadering zoals die omschreven wordt in de leerplannen NT2. De koppeling tussen de lesvoorbereidingen en de lesdoelen ontbrak. Vorderingsplannen bleken geen functionele werkdocumenten waardoor volledigheid en evenwicht onvoldoende bewaakt werden. De aandacht voor attitudes en strategieën was wisselend.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt dat de vormcorrectheid en de ondersteunende kennis verhoudingsgewijs juist in het aanbod voorkomen en voldoende impliciet en contextgebonden worden ingeoeft. Dankzij de consequente koppeling van het lesmateriaal aan de leerplandoelstellingen in het elektronische registratiesysteem heeft de vakgroep een voldoende overzicht van de aangeboden leerplandoelstellingen. Het evenwicht kan met het huidige systeem echter nog onvoldoende bewaakt worden. Daardoor kan de vakgroep het gewicht van de leerplandoelstellingen in relatie tot de frequentie waarmee ze voorkomen nog niet monitoren. In elke module biedt het centrum taakgerichte activiteiten en andere functionele, actieve opdrachten aan waardoor het aanbod zich niet meer beperkt tot enkel het aanbieden van leerstof. Attitudes en strategieën worden consequent in het materiaal verwerkt.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De specifieke organisatie van het aanbod (verlengde trajecten gecombineerd met standaardtrajecten) veronderstelde veel aandacht voor differentiatie die echter onvoldoende aanwezig was. De verdeling van leerkrachten over verschillende groepen was niet altijd even opportuun.

Uit de opvolgingsdoorlichting blijkt dat het centrum enkel nog aparte verlengde trajecten aanbiedt en dit zowel overdag als 's avonds. De verdeling van de leerkrachten over verschillende groepen werd aangepast in functie van een kwaliteitsvollere leerplanrealisatie en een optimalisering van het andragogisch proces.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

In 2013 bleek dat het ontbreken van een visie gecombineerd met weinig richtlijnen en onvoldoende kwaliteitsbewaking grote verschillen in zowel organisatie als inhoudelijke kwaliteit van de evaluaties tot gevolg had. Ondersteunende kennis kreeg soms een groter gewicht dan de vaardigheden. Evaluatiecriteria en scorewijzers waren beperkt aanwezig en beantwoordden soms niet aan de tekstkenmerken van de leerplannen. Het centrum kon de validiteit van de evaluaties niet aantonen. Door de grote aandacht voor vormcorrectheid en het gebrek aan functionele, authentieke en relevante opdrachten, was het vaak moeilijk om een transparant beeld te krijgen van wat de cursist wel of niet kon. Dit bemoeilijkte de feedback naar de cursisten en het opstarten van een doelgerichte leerbegeleiding op maat van de cursist.

In 2017 stelt de onderwijsinspectie vast dat duidelijke richtlijnen, ondersteunende documenten en sjablonen hebben geleid tot een verbeterde en gelijkgerichte evaluatiepraktijk. Brede evaluatie, portfolio, taaltaken... deden hun intrede. De coördinator en de leden van de vakgroep schoolden zich doelgericht bij en het beleid voorzag ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst. De huidige evaluatievormen en -taken dagen de cursisten op het juiste beheersingsniveau uit om hun vaardigheden in te zetten in actuele en betekenisvolle contexten. In de evaluatiecriteria en de scorewijzers worden ook de tekstkenmerken systematisch opgenomen. De transparantie is verhoogd doordat cursisten bij elke taak voldoende duidelijk weten waarop ze geëvalueerd worden en hoe de evaluatie verloopt. Ze worden ook stelselmatig geïnformeerd over de criteria waarop de beoordeling zich baseert. Feedback en remediëring maken structureel deel uit van de evaluatiepraktijk. Uit de feedback bij de evaluaties blijkt dat de cursisten overwegend competentiegericht en niet kennisgericht geïnformeerd worden over hun leervorderingen, al zijn er nog een aantal werkpunten op dit vlak.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerbegeleiding bleef in het centrum beperkt tot trajectbegeleiding en niveaubepaling. De toetsen die het centrum hanteerde, bleken onvoldoende valide om een kwaliteitsvolle niveaubepaling te garanderen. Daarnaast kregen cursisten die voor bepaalde leerplandoelstellingen afhaakten, nauwelijks structurele begeleiding of ondersteuning en was deze vooral gericht op het inoefenen van ondersteunende kennis.

Voor de leerbegeleiding gebruikt de vakgroep op het moment van de opvolgingsdoorlichting de toetsen van het Huis van het Nederlands wat hen in de mogelijkheid stelt om cursisten naar het juiste niveau te heroriënteren. Begeleiding en ondersteuning richt zich op het moment van de opvolgingsdoorlichting voldoende vaardigheidsgericht op de leerplandoelstellingen.

Personeelsorganisatie
Opdrachtenverdeling

In 2013 hinderde de wijze waarop de opdrachtenverdeling gebeurde het verwerven van specifieke NT2-expertise door de leerkrachten en had ze een negatieve impact op hun engagement. De coördinatie talen was verantwoordelijk voor alle talenopleidingen, ook NT2.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt dat het centrum een coördinator met een specifieke coördinerende opdracht voor NT2 aanstelde en leerkrachten systematisch een voldoende groot volume aan lestijden NT2 laat geven. Dit heeft een positief effect op de dynamiek binnen de vakgroep en het engagement en de expertiseontwikkeling van de leerkrachten.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat er geen vakgroepwerking NT2 bestond. Specifieke NT2-nascholing was te beperkt en vertrok onvoldoende vanuit een doelgericht nascholingsplan. Het volgen van nascholing werd vanuit het beleid onvoldoende aangestuurd en gestimuleerd.

In 2017 is er een dynamische vakgroep NT2. De leerkrachten overleggen frequent en werken samen doelgericht en met de nodige ondersteuning aan een continue kwaliteitsverbetering van het aanbod NT2. Vanuit de opmerkingen uit het doorlichtingsverslag maken ze werk van een degelijke leerplanrealisatie waarbij ze de leerplandoelstellingen in elke fase van het leerproces centraal stellen. De leraren scholen zich frequent bij met het oog op de verdere optimalisering van het aanbod en de evaluatiepraktijk. Het beleid stimuleert de nascholing. Deze nascholing kadert echter nog niet binnen een doelgericht, gefaseerd nascholingsplan, specifiek voor NT2.

3.3 Informatica: toepassingssoftware

Voldoet

De tekorten die tijdens de doorlichting van 2013 werden vastgesteld, zijn weggewerkt. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vakgroepwerking is uitgebouwd.

Onderwijsaanbod Tijdens de vorige doorlichting in 2013 stelde de inspectie vast dat het centrum de leerplandoelstellingen voor de modules Multimedia 1 & 2 en Update niet realiseerde door het gevolg van het oneigenlijk gebruik van die modules. De leerstofplanningen gingen niet altijd uit van de leerplandoelstellingen. Onder andere voor de module Digitale fotografie formuleerden de lesgevers eigen doelstellingen. De leerstofplanningen konden aan transparantie winnen door de officiële modulebenaming te vermelden.

Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

De opvolgingsdoorlichting toont aan dat de vakgroep, onder impuls van de coördinator die het geheel inhoudelijk aanstuurt, een kwaliteitsvol traject heeft afgelegd. Het oneigenlijk gebruik van de modules Multimedia 1 & 2 is weggewerkt. Het aanbod van de modules is voldoende afgestemd op het leerplan. Het centrum biedt geen 'Digitale fotografie' meer aan en ook de module Update komt niet meer voor in het aanbod.

De vakgroep vertrekt bij de planning vanuit de leerplandoelstellingen en vermeldt in de planningsdocumenten consequent de officiële benamingen. Een versterkt vakoverleg en het introduceren van een cultuur van delen van expertise en materiaal dragen bij tot het verhogen van de samenhang en de gelijkgerichtheid bij de sequentiële en parallelle modules.

Onderwijsorganisatie De doorlichting van 2013 gaf aan dat het gecombineerd onderwijs weinig kwaliteitsvol was en er een aantal grote groepen van meer dan 20 cursisten waren.

Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De opvolging toont aan dat het beleid heeft ingezet op de professionalisering rond gecombineerd onderwijs. De vakgroep hanteert een groepsgrootte die kwaliteitsvol gecombineerd onderwijs mogelijk maakt.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Tijdens de vorige doorlichting in 2013 stelde de inspectie vast dat de kwaliteit van de cursistenevaluaties sterk leraarafhankelijk was. Er was geen sprake van gelijkgerichtheid. De frequentie varieerde van louter eindevaluatie tot volledig permanente evaluatie. Ook tussen parallelle en sequentiële modules ontbrak een gelijkgerichte aanpak. De evaluatiemethodiek was niet altijd aangepast aan het vaardigheidsgericht karakter van de opleidingen. Zo werden mondelinge examens georganiseerd in de opleiding Digitale fotografie. In de module Webdesign 1 werden bijvoorbeeld enkel de sleutelvaardigheden beoordeeld, terwijl de evaluatiefiche voor de leerplandoelstellingen blanco bleef.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt dat het centrum er in geslaagd is om de gelijkgerichtheid sterk te verhogen en de evaluatiepraktijk in voldoende mate af te stemmen op de leerplandoelstellingen. De docenten maken gebruik van een evaluatiefiche gebaseerd op een gemeenschappelijk sjabloon. Om de leerplandoelstellingen te beoordelen, vertalen de docenten deze naar een aantal onderliggende evaluatiecriteria die dan de basis vormen voor de evaluatie.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

Tijdens de doorlichting in 2013 bleek dat de deskundigheidsbevordering en de vakgroepwerking voor verbetering vatbaar was.

De opvolgingsdoorlichting toont aan dat er een cultuur van delen en doelgericht samenwerken is ontstaan. In een 'docentenbegeleidingsplan', ook beschikbaar op het elektronische platform, verzamelt het centrum informatie om een module te kunnen aanbieden zoals onder andere vorderingsplannen, cursusmateriaal en evaluatiemateriaal. Zo slaagt het centrum er in om de continuïteit, de samenhang en de gelijkgerichtheid te versterken. De volledige vakgroep neemt deel aan nascholingen rond de nieuwe opleidingsprofielen om van daaruit de nieuwe aanpak samen vorm te geven.

3.4 Duits richtgraad 1

Voldoet

De tekorten die tijdens de doorlichting van 2013 werden vastgesteld, zijn weggewerkt. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn beter afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vakgroepwerking is opgestart.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

Uit het doorlichtingsverslag blijkt dat het aanbod onevenwichtig was met een te grote aandacht voor ondersteunende kennis. Instructieve en persuasieve teksten kwamen te weinig aan bod. Het Nederlands werd te veel gebruikt als vak- en instructietaal.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt uit de planningsdocumenten dat het aanbod afgestemd is op de leerplandoelstellingen. Alle vaardigheden komen aan bod. Er is ook aandacht voor alle tekstsoorten en voor een variatie in werkvormen. Het evenwicht tussen vaardigheden en ondersteunende kennis is daarbij nog niet volledig gegarandeerd. Het gebruik van de doeltaal als vak- en instructietaal is meer ingeburgerd en is nu centrumbreed een aandachtspunt.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De grote aandacht voor ondersteunende kennis ging ten koste van een voldoende en evenwichtige evaluatie van de vaardigheden. Zo werd onder schrijfvaardigheid in feite vooral ondersteunende kennis geëvalueerd, met vragen over het gebruik van de juiste naamvallen of vertalingen. De evaluatiepraktijk is volledig gekanteld. Het centrum werkt met taaltaken waarin alle vaardigheden aan bod komen. Het blijft belangrijk de inhoud van deze taaltaken te monitoren, omdat er soms nog een verkeerde invulling is. In dat geval is de nadruk op ondersteunende kennis te prominent aanwezig in de opgave. Per taaltaak is er een taakomschrijving en een stappenplan beschikbaar. De cursisten weten op welke manier zij geëvalueerd worden en kennen de leerplandoelstellingen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Voor wie rechtstreeks wil instappen in het tweede jaar waren er elektronische instaptesten. De validiteit van deze testen was betwistbaar, omwille van het belang dat gehecht werd aan vertalingen en grammaticale kennis. Het centrum ontwikkelt nieuwe instaptoetsen die niet enkel de kennis maar ook de vaardigheden toetsen. De cursisten leggen deze af in het open leercentrum en voeren bijkomend een gesprek met de leraar om de juiste oriëntering te garanderen. Dit geheel maakt de instaptoetsen voldoende valide.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Behalve een paar interne opleidingen werden geen agogisch-didactische of vakopleidingen gevolgd de jaren voorafgaand aan de doorlichting. Het contact tussen leerkrachten bleef uiterst beperkt. Er was nood aan horizontaal en verticaal, structureel overleg binnen de opleiding Duits. Net na de vorige doorlichting ging een taalcoördinator aan de slag gegaan en startte een vakgroepwerking op. Het centrum investeerde in externe nascholingen over onder andere leerplangerichtheid en tekende een traject uit rond het werken en evalueren met taaltaken. De pedagogische begeleiding is hiervoor ook gecontacteerd en heeft een positieve bijdrage geleverd. De vakgroep vergadert op vaste data ten minste vier maal per jaar over organisatorische en inhoudelijke thema's. Er zijn regelmatig klasbezoeken die deel uitmaken van de functioneringscyclus. Waar er vroeger geen overleg was, is er nu een dynamische vakgroepwerking. Materiaal en taaltaken staan op het interne leerplatform en er is ruimte en tijd gepland voor regelmatig en kritisch overleg.

3.5 Frans richtgraad 1, Frans richtgraad 2

Voldoet

De tekorten die tijdens de doorlichting van 2013 werden vastgesteld, zijn weggewerkt. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn beter afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vakgroepwerking is opgestart.

Onderwijsaanbod	Tijdens de doorlichting bleek er een onevenwicht in het aanbod van kennis en vaardigheden. Uit de klasobservaties bleek dat de cursisten een beheersingsniveau hadden dat onder de verwachtingen lag, vooral voor spreekvaardigheid. In het extra materiaal zat een overaanbod van contextloze ondersteunende kennis. Tot in Threshold 3 werd systematisch Nederlands gebruikt als vak- en instructietaal.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Tijdens de opvolgingsdoorlichting kan het centrum aantonen dat het aanbod vertrekt vanuit de leerplandoelstellingen. Hierbij komen alle vaardigheden aan bod op het verwachte beheersingsniveau. Het extra materiaal bevat authentieke en actuele teksten, al dan niet met inzet van multimedia. Het gebruik van de doeltaal als vak- en instructietaal wordt centrumbreed beter bewaakt via klasbezoeken binnen de functioneringscyclus.

Evaluatiepraktijk	De evaluaties en het gewicht dat toegekend werd aan de vaardigheden en aan de ondersteunende kennis was leerkrachtafhankelijk. Er was geen transparantie over de opbouw en het toenemende belang van vaardigheden over de niveaus heen. Een verticale en horizontale leerlijn ontbrak. Vooral grammatica en woordenschat werden in contextloze vertaal oefeningen of met gebruik van metataal opgevraagd, los van enige realistische taaltaak.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	
<i>Feedback</i>	

In de evaluatiepraktijk is het afgelegde verbetertraject het duidelijkst zichtbaar, contextloze vertaal oefeningen komen niet meer voor. Jaarlijks biedt het centrum ten minste drie taaltaken aan, gezamenlijk uitgewerkt op het vereiste beheersingsniveau. In deze taken komen alle vaardigheden aan bod. Cursisten moeten ondersteunende kennis inzetten om deze uit te werken. Er is nog veel groeiruimte om de taaltaken inhoudelijk te verbeteren. Niet elke vaardigheid wordt op een correcte manier getoetst en ook de puntenverdeling kan winnen aan transparantie. Feedback gebeurt schriftelijk, maar beperkt zicht nog te veel tot opmerkingen over de gebruikte ondersteunende kennis. Het aanwenden van scorewijzers is positief, maar de criteria zijn voorsnag te vaag en moeilijk te hanteren.

Deskundigheidsbevordering Uit de klasbezoeken bleek dat taalgebonden nascholingen nodig waren om het taalbeheersingsniveau te versterken. De leraren Frans hielden geen enkel vakoverleg en hadden weinig contact met elkaar. Er was onvoldoende sturing en afstemming. Een gemeenschappelijke visie ontbrak. Er was nood aan een intensieve samenwerking om de evaluaties inhoudelijk kritisch te analyseren en om het aanbod horizontaal en verticaal te bewaken in functie van de leerplanrealisatie.

*Overleg
Vorming*

Net na de doorlichting ging een taalcoördinator aan de slag en startte een vakgroepwerking op. Het centrum investeerde in externe agogisch-didactische nascholingen over onder andere leerplangerichtheid en tekende een traject uit rond het werken en evalueren met taaltaken. De pedagogische begeleiding werd hiervoor gecontacteerd en blijft het centrum begeleiden. De vakgroep vergadert op vaste data ten minste vier maal per jaar over organisatorische en inhoudelijke thema's. Er zijn regelmatig klasbezoeken die deel uitmaken van de functioneringscyclus. Materiaal en taaltaken staan op het interne leerplatform en er is ruimte en tijd ingepland voor regelmatig vakoverleg. Waar aanvankelijk een kritische terughoudendheid aan de dag gelegd werd, kan de coördinator nu getuigen van een dynamische vakgroepwerking over de talen heen.

3.6 Italiaans richtgraad 1

Voldoet

De tekorten die tijdens de doorlichting van 2013 werden vastgesteld, zijn weggewerkt. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn beter afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vakgroepwerking is opgestart.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang*

Tijdens de doorlichting stelde de inspectie vast dat in Waystage niet de helft van de doelstellingen opgenomen werd in de planning en dat in Breakthrough enkel naar de doelstellingen van Waystage werd verwezen. De aandacht voor de ondersteunende kennis primeerde, wat leidde tot een onevenwicht. Er was weinig aandacht voor strategieën en attitudes omdat ook de doeltaal niet consequent werd gehanteerd. Doordat de leraren geen overleg hadden met elkaar, was er geen leerlijn uitgetekend over de niveaus heen, wat leidde tot weinig samenhang.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt dat dat planningsdocumenten voor richtgraad 1 vertrekken vanuit de correcte leerplannen en dito leerplandoelstellingen. Het team weet wat zij moeten bereiken met de cursisten en werken via de 'can do'-statements aan een beter inzicht in het aanbod. Het frequente overleg tussen leraren, het samen ontwikkelen van taaltaken en de begeleiding door de coördinator, resulteren in een correcte leerlijn over de richtgraad heen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	Er was een groot onevenwicht tussen de aandacht voor ondersteunende kennis en die voor de doelstellingen uit het leerplan. Bovendien werd de ondersteunende kennis vaak getoetst op basis van contextloze invul- of vertaal oefeningen. De volledige kanteling in de evaluatiepraktijk is vooral te danken aan de ondersteuning van de taalcoördinator. Alle leraren kregen de kans om te groeien in een taakgerichte evaluatiepraktijk en om daarbij te leren van elkaar. Alle taken komen op een gemeenschappelijk leerplatform. Op die manier is de progressie ook duidelijk zichtbaar. Leraren beseffen dat wat een cursist kan doen met de taal belangrijker is dan wat hij ervan 'kent'. Op die manier is de cursist mede-eigenaar van het leerproces. De procesevaluatie en de feedback daarop leggen het accent op de vaardigheden en minder op de ondersteunende kennis. Er is groei in inzake scorewijzers en kritische reflectie over het gequoteerde deel ondersteunende kennis, maar het traject dat al is afgelegd getuigt van inzicht in de leerplandoelstellingen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De oriënteringsproef die gebruikt werd om cursisten rechtstreeks te laten instromen in Waystage was vooral gebaseerd op vertalingen. Deze proef werd misbruikt door enkele cursisten die niet deelnamen aan de eindevaluatie Breakthrough, maar die via deze instaptoets toch toegang kregen tot het volgende niveau. Het centrum investeerde in een nieuwe oriënteringsproef waarbij cursisten op een correcte manier georiënteerd worden. Daarbij is niet langer enkel de ondersteunende kennis, maar zijn ook de vaardigheden van belang. Cursisten moeten slagen voor de taaltaken vooraleer zij kunnen doorstromen naar een vervolgcursus. De coördinator verzekerde dat cursisten het normale leertraject volgen en doorlopen vooraleer te starten met een vervolgcursus.

3.7 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

Uit het onderzoek tijdens de doorlichting in 2013 bleek dat de organisatie van het welzijnsbeleid en de bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving niet voldeed. Zowel door externe als interne controlediensten en de centrale preventiedienst werden meerdere tekorten opgemerkt op het vlak van de organisatie, bewoonbaarheid en veiligheid. Een aantal tekorten die in het brandpreventieverslag van 1998 stonden, waren tijdens de doorlichting nog niet opgelost. Voor een aantal van de verbeteracties moesten nog middelen vrijgemaakt worden. De leslokalen die het centrum huurde van omliggende scholen voldeden niet wat betreft de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het opvolgingsonderzoek toont aan dat de organisatie van het welzijnsbeleid en de bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving voldoet. De tekorten uit het brandpreventieverslag van 1998 zijn volledig opgenomen in de instrumenten die de beheersing regelen. Dit verslag omvat echter niet meer alle gebouwen van de hoofdvestigingsplaats, waardoor de noodzaak ontstaat een nieuw verslag op te stellen. Bij het opvolgingsbezoek worden geen grote veiligheidsrisico's gezien. De meeste tekorten uit de verslagen van internen en externen zijn weggewerkt. Wat resteert, is opgenomen in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. Hiervoor vermelden de plannen, op enkele uitzonderingen na, de benodigde budgetten.

De uitvoering van sommige verbeteracties hangt samen met de toekomstige (juridische) structuur waarnaar het centrum evolueert. Door onzekerheden op dat vlak zijn enkele verbeteracties opgeschort, maar de preventie-adviseur en de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk volgen de situatie op. Waar nodig, voorzien zij in compenserende maatregelen. Het onderzoek legt enkele onvolledigheden in de systematiek bloot. Zo blijken sommige ladders niet geïnventariseerd noch gekeurd. Ook de kwaliteit van de eigen rondgangen is een aandachtspunt: tijdens de opvolging worden kleine tekorten opgemerkt door de onderwijsinspectie, die het centrum eenvoudig zelf kan detecteren.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten te beheersen en weg te werken en om de systematiek verder te vervolledigen.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Duits richtgraad 1, Frans richtgraad 1, Frans richtgraad 2, Informatica: toepassingssoftware, Italiaans richtgraad 1, Nederlands tweede taal - richtgraad 1, Nederlands tweede taal - richtgraad 2, Residentieel Elektrotechnisch Installateur.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Heidi DE NIEL de inspecteur-verslaggever	Hugo VAN GRIEKEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	